

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár

negyedévre 1 ft 25 kr., félévre 2 ft 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 265. szám, azv. Fried Józsefné uraó házában, hová a kizáratok címzendők.

Hirdetéseket

és nyilvántéri közleményeket a kiadóhivatal nérsékeit árjegyzék szerint számítják.

A komédia folytatása.

Szentés, 1890. dec. 4.

„A városi tanács“ című tragikomédiának, melyet tudvalevőleg a belügyminiszteri legfelsőbb kritika, mint sílány fércművet elítélt, egy kis utójátéka került a f. hó 2-iki városi folyóiratba közgyűlésen.

Az utójáték színpadhozatalához ugyanaz a tényező: a „Szentési Lap“ adta meg a rugót, mely magát a komédiát is jelenetelte annak idején; megadta pedig a f. évi 142-ik számában, mondván: „hogy ő megnan arról győződés, hogy a keddi közgyűlés, mely ezen ügy felett dönt, fedezni fogja ezuttal is azt a tanácsot, mely e kérdésben a joggyaztók közönség érdekéből járt el úgy, ahogy eljárt.“

E kis, világá rüpitett jelentést elolvasva, azonnal tisztában voltunk magunkkal mi is az iránt: hogy a keddi közgyűlésen mi fog történni.

Előre ismertük a tragikomédia utójátékát, az abban ferveit cselekményeket, a függöny felgördüléséül egészen legördüléséig.

Tudtuk, hogy a városi tanács, mely a tragikomédiában a címszerepet játszta, eléggé tapintatlan lesz, ezt a kizárólag csak öt illető személyi ügyet, melyet a belügyminiszter is ilyenek deklarált, ilyen alakban a közgyűlés elé hozni és abban a vitát mintegy kierősokolni.

Csak azt nem tudtuk, hogy a városi tisztai ügyésze, aki e minőségében a tanácsnak is tagja, de aki egyttel hivatott öre volna a törvényeknek, e törvények figyelmen kívül hagyásával, maga is részt veend ebben a tapintatlanul felidézett vitában, melynek már provokálásától is minden befolyásával vissza kell vala tartania a tanács tagjait.

Mert az 1886. XXII. t. c. 57. §-ának 4 ik bekezdése világosan rendel, hogy: „Általában mindenki csak olyan ügyek tárgyalásában vehet részt és szavazhat, melyek által közvetlenül érdekelve nincs.“ — Már pedig tagadhatatlan, hogy a városi ügyész, mint a tanács tagja, ebben az ügyben közvetlenül érdekelte fél, de érdekelte fél maga a polgármester is, aki ennek dacára szintén elég tapintatlan volt, olykor-olykor belevágni a vitába és olyan magyarázatokba bocsátkozni, minőkbe a fent hivatolt törvény rendelkezése szerint bocsátkoznia nem lett volna szabad.

Általában, mint már hangsúlyoztuk, az egész komédia folytatása, kiinduló pontjától végbefejezéséig csak újból azt bizonyítja, aminek az egyik képviselő, **Kristó Nagy István** világos szavakban

kifejezést adott, hogy a tanács épp úgy mint a polgármester előbb a képviselőtestület jogainak megsértésével, önkényesen határoz egy-egy ügyben, majd meg, az események nyomára alatt, utólag a közgyűlés nyakába varrná át a maga megtépett munkáját, hogy végül előállhasson a mosakodással, mondván: hiszen, te közgyűlés, te utólagosan jóváhagyad az én határozatomat, s ha mindjárt úgy az én határozatom valamint a te jóváhagyásod törvénytelen volt is: most, mikor ez a törvénytelen ség bajba kever, csak nem hagyod a nyakamban azt a vedlett gubát, melyet egyszer már lesegítettél rólam?

Hogy egy miniszteri rendelet, mely közérdekesben hozatott, a közgyűlés elé kerüljön: ez természetes. De hogy egy, tisztán a tanácsot illető miniszteri ítélet fölött ugyanaz a tanács közgyűlési vitát provokáljon: ez a legnagyobb mérvű és legsúlyosabb beszámítás alá eső tapintatlanság.

Igaz, egyes szónokok azt hangsúlyozták, hogy ez a rendelet tulajdonképpen a közgyűléshez van intézve. De ez, magyarul kimondva: nem igaz.

Az a rendelet szól Csongrádvármegye közönségének, szól a vármegye alispánjának és szól a városi tanácsnak, melyet arra utasít, hogy az általa, a múlt év január hó 25-én 134 sz. a. kelt végzéssel illetéktelenül kiutalt 2137 frt 43 krnyi összegnek a városi pénztár részére leendő visszatérítése iránt 30 nap alatt intézkedjék, továbbá: hogy ugyanennyi idő alatt az eddigi években befolyt bírságpénzekről a számadást elkészítvén, azt a legközelebbi városi közgyűlés elé terjessze és mindezekről az alispánnak jelentést tegyen; az alispánt pedig utasítja, hogy az esetben, ha a tanács ezt, a kitétt határidőre megcselekedni elmulasztaná, mindazok ellen akiket illet, a fegyelmi vizsgálatot indítsa meg.

Ez a miniszteri rendelet átlépheti a részre; minden egyéb csak ezen ítélet indokolása; mely azonban — és ezt jó lett volna kellő figyelembe vennie a közgyűlésnek — szintén két részre oszlik. Az első a kritikai rész, melyben a miniszter azt bírálja: a törvényes formák közt történt-e a 2137 frt elajándékozása? — a másik az érdemi rész, melyben kimondja, hogy meg kellett semmisítenie a határozatot, tekintettel a város kedvezőtlen anyagi helyzetére, mely a legszigorúbb takarékosági elvek alkalmazását és minden szükségtelen kiadás mellőzését igényli.

A tanács által tapintatlanul felidézett vita egyébként sem szükölködött érdekes momentumokban.

Kristó Nagy István bátran, senki által meg nem félemlítve mondotta ki: hogy annak a közgyűlésnek a tagjai, kik valótlanosságokkal igyekeznek a képviselőtársait félrevezetni.

Sima Ferenc ebből személyes kérdést csinált, amit kár volt tennie, mert így kénytelenek vagyunk ezzel a kijelentéssel foglalkozni és bebizonyítani: mennyire igazat mondott *Kristó Nagy István*, ha csak a szőnyegen forgott tárgyalást vesszük is.

Az ily valótlanosságokat tudva, vagy tudván kívül, képviselőtársai céltudatos félrevezetésére vagy nem — ezt nem kutatjuk, csak konstataljuk, hogy mindjárt az első sikralépő szónok kezdte, folytonosan azt hangsúlyozni, hogy a belügyminiszter pusztán alaki szempontból semmisítette meg az ajándékosztó határozatot, amiért hogy az nem a törvényes formákhoz szigorú szemellett tartással hozatott. Azt, hogy a miniszter a város kedvezőtlen anyagi helyzetét is tekintette vette, a szónok finom elmelel, ügyesen mellőzte mindég; hiszen ez nem lényeges s miért figyelmeztetni rá a tömeget, ha magától nem veszi észre.

Ugyanígy mellőzte valamennyi tanácsvédő szónok, bizonyosan szintén finom elmelel, az észámolatlan bírságpénzek kérdéséül s a valótlanosságok még ezzel koránt sincsenek kimerítve.

Mert ugyancsak az első, küzdelempő szónok folyton-folyvást azt hangsúlyozta, hogy ő úgy emlékszik ugyan: miszerint annak idején abban a fogyasztási adóügyben a közgyűlés minden tekintetben felhatalmat adott s ha a miniszter most azt állítja, hogy ez a felterjesztett iratokból nem tűnik ki, hát akkor ezt bizonyosan kifejezték az akkori közgyűlés jegyzőkönyveiből; de ez a csodálatos emlékezőtehetséggel megadott szónok, aki 4 ée előtti közgyűlési határozatokra is visszaemlékezik, a közvetetlen felszólalása előtt felolvasott miniszteri rendelet szövegére, melyet pedig már a közgyűlésre jötte előtt is módjában állt átanulmányozni, egyáltalán nem emlékszik vissza, vagy ha igen: következetesen elhallgatja amit e rendelet nagyon erősen hangsúlyoz, hogy t. i. ily föltétlen meghatalmazás adásának helye sem lehet, mert a képviselőtestületnek nincs joga a törvényben megállapított hatáskört megváltoztatni.

Nyilvánvaló tehát, hogy *Kristó Nagy István* jó nyomon járt, amikor azt állította, hogy egyesek a társaitak valótlan sággokkal, vagy az ügynek elferdített előadásával tévíttra vezetik. Hogy céltudatosan e, avagy nem? ezt persze alig le

het konstatálni; ezt az illetők csak a maguk lelkiismeretével intézhetik el.

S ha már ez a körülmény magában véve is jellegző a módra, mely szerint nálunk a közügyek a városi képviselőtestületben pertraktáltak, még sajtóságosabbá válik ez az által, hogy sem a városi ügyész. — aki pedig nyomban Szedér János indítványa után szólt hozzá a kérdéshez, sem pedig a polgármester, aki többször irányt adott a tanácskozásnak, soha, egyetlen szóval sem korrigáltak ki a védőket, soha ezen itt általunk jelzett döntő érveire a miniszteri rendeletek a közgyűlés tagjait figyelmessé nem tették.

Az ügyész úr csak azért szólt fel, hogy helyeselje az előtte szóló indítványát és egyuttal felhívja pártfogóik szives figyelmét azon körülményre, hogy az az indítvány nagyon szép ugyan, de abban a hiányosságban szenved, hogy a miniszter által kitűzött 30 napi határidő korábban jár le, mint a f. hó 2-től 30 napra kitűzendő örökösreparáló közgyűlés napja elérkezik s hogy így — ha csak kegyes jóakarók azt nem akarják, hogy a tanács a 2137 frtot időlegesen befizesse a közpénztárba: jó lenne, ha szives figyelmüket a miniszteri rendelet pontjának felfüggesztésére is kiterjesztenék.

Ami a polgármester urat illeti: ő megelégedett azzal, hogy — ahányszor személyeskedésbe csapott át a vita — visszaterelte a városlátókat a helyes csapásra, mondván: *hogy ne személyeskedjenek, hanem csak a fölött határozzanak: kivánja-e a közgyűlés a felelősséget a tanács nyakából kivenni, vagy pedig megegye ez a tanács a maga fölött?*

A tanácsnak ezt a főztét a fogyasztási adókezelőnek illetéktelenül adott 2137 frt történetét különben ezen a nevezetes közgyűlésen háromféle verzióban is volt szerencsénk hallani.

Az egyik verzió a Szedér Jánosé, aki most azt állította, hogy a három évi (1886-87 és 88.) leszámoláskor azért utalványozott ki a tanács a kezelőnek ezen évek mindenikére 700—700 és így összesen 2100 frtot, mert az átvizsgált számadásokból az tűnt ki, hogy a kezelőnek ezen három év alatt tetemes vesztesége volt.

A másik verzió a polgármesteré. Szerinte a fogyasztási adó kezelője olyan szolgálmanynok fejében kapta ezt a 2137 frtot, melyeket a vele kötött szerződés értelmében nem volt köteles teljesíteni.

A harmadik verzió a Sima—Kátai Pál Jánosé-é, melynél az utóbbi úgy adta elő az egy-két elajándékozott forintocskát a történetét, hogy ötlet nem kényszerítette soha senki, akkor is tudta, most is tudja: mit cselekszik és ha mellányosság szempontból azt az egy-néhány forintot — mit, a tanács kitalálta a kezelőnek: hát ő azt most is helyesli.

De most már a három-négy mese-mondó közül melyiknek a meseje az igaz? — A Szedér Jánosé, a polgármesteré, vagy a Sima—Kátai szövetkezése?

Mi úgy vagyunk meggyőződve: hogy mind a három változat csakugyan csak mese s hogy ennek a 2137 frtnak a történetét, az igazi történetét mind má

napig homály fedi, melyet pedig felelőriteni és ezzel a városban szárnyra kelt, nem éppen hízogó mendemondákat megcáfolni: önmaga iránt való kötelessége volna a tanácsnak.

De lát a tanács, ahelyett hogy ezt cselekedné, komédiát játszik inkább és szívós macakcságával, melylyel a közvagyonot megkarószítani törekszik, csak még inkább rászolgál a közzabírók megérősbödésére.

Ó tudja: hogy miért?

Mi csak azt tudjuk és látjuk, hogy a miniszteri rendelet alól kibúvót keres s hogy ezen igyekezetében elég tapintatlan, a maga privát ügyét (mert ez már csakugyan az ő magánügye) a közgyűlés elé vinni és ott vitát felidézni, hogy a komédia tökéletes legyen.

Városi közgyűlés.

(December 1—2.)

Jelentős közgyűlés volt az a két napi — e hó 1 én és 2 án lefolyt sok tekintetben, de tanulságos is.

Jelentős, mert több nagyérdékű tárgyat ölelt fel: tanulságos, mert újból megbizonyosodtunk arról, hogy a törvényhatóság a legutolsó, amire városi képviselőtünk, de maga a törvény öre: a városi ügyész is tekintettel van.

Megbizonyosodtunk erről közvetlen a gyűlés megnyitásakor, amikor a polgármester bejelentette, hogy Sima Ferenc és társai egy irásos indítványt nyújtottak be nála, Szenteknek önálló törvényhatóság alakulása tárgyában, de mert — saját szavai szerint — minden indítvány 24 órával a közgyűlést megelőzően nyújtható csak be, emellett pedig ő azt aznap nem, hanem csak másnap véli tárgyalhatónak.

És a közgyűlés ebbe bele is ment és az ügyésznek egy szava sem volt az egészhez.

Nem tulajdonított ugyan nagy fontosságot annak, hogy ebben az indítvány tárgyában mikor határoz a közgyűlés vagy mikor tárgyalja? De hogy a város ügyésze a törvényvilágos rendelkezésére ne figyelmeztesse a közgyűlés tagjait, ha egyébként nem: azért, hogy a hozott határozat megfellebbezhető és alaki szempontból megsemmisíthető ne legyen, és által a végteleben ne nyúljon — ez már mégis olyan kötelességmulasztás, melyet szó nélkül nem hagyhatunk.

Az 1886. XXII. t. c. 56. §-ának 4 ik bekezdése ugyanis világosan rendel, hogy önálló indítványok legalább 24 órával a közgyűlés előtt jelentendők le az előljárásnál és ennek megtörténte a közgyűlési jegyzőkönyvben igazolandó.

Vajjon igazolható e, hogy a fentnevezett indítvány a közgyűlés előtt legalább 24 órával lön benyújtva?

Nem, mert a polgármester maga jelentette ki a közgyűlés megnyitásakor, hogy épp közvetlen azelőtt nyújtották azt be nála a képviselő urak, a f. hó 2-án pedig a város nem tartott újabb közgyűlést, csak folytatta az előző napit, amit igazol a helyettes polgármester által a képviselőkhöz szétküldött utólagos értesítés is, mondván: hogy az ezen jelentésben foglalt ügy, a f. hó 2-án folytatandó közgyűlésen fog első sorban tárgyalatni.

Ugyanez áll Sima Ferenc másik indítványára nézve is, melyet még irásosan sem nyújtott be, de amelyet dacára ennek szintén felvettek a folytatólagos közgyűlés tárgyszorozatába.

Hiszzen, ha ez így törvényes, akkor akármelyik képviselő áll, hogy egy közgyűlést egy hónapon át elhúzzon, egyebet se kell tennie, csak mindennap új indítványokat nyújtania be irásosan.

De ennél is fontosabb, mert a képviselői jogot elnyomó kiúszás kérdése kerülőzött a közgyűlésnek: az az incidens, amelyből kifolyólag Kristó Nagy Istvánt széksértésért megbírságotlatni akarták.

Mit mondott Kristó Nagy István? Mondta, hogy a tanács és a polgármester, hivatalos működésben önkénykedik és aztán mikor ebből kifolyólag bajba kerül: a közgyűlés elé jön mosakodni.

Hát ez igaz is és Kristóknak ezt mondani nemcsak joga volt, de — ha lelkiismeretes képviselője a polgárság érdekeinek — kötelessége is.

Bírálatot gyakorolt ezzel a tanács és a polgármester hivatalos eljárása fölött. S vajjon nem-e kötelessége ez minden képviselőnek?

Mikor gyakorolja e jogát, ha nem a közgyűléseken? S megsértette e ezzel a tanácskozás méltóságát, vagy a gyűlés tagjait? — Mert a törvény csak ilyen sértést minősít széksértésnek.

Veszedelemes lejtő az, amire a közgyűlés tagjai ilyen széksértés statutuálásával és a bírság alkalmazni akarásával jutottak. A képviselő szabad szólás és bírálati joga volna ezzel megbénítva, szinte lehetetlenné téve s hogy — mikor egyesek Kristó megbírságotlatást indítványozták, a tisztí bizony ez ellen sem szólt fel: csak újabb bizonyos kötelességmulasztásának.

Kristó bírálatát nemcsak jogosult, de igaz is. Maga a szótár sem ismer arra, amit bírált más kifejezést, csak az önkényt.

A közgyűlés lefolyását egyébként a következőkben adjuk:

Első nap.

Elnök, Sarkadi Mihály polgármester 10-kor nyitja meg a gyűlést, mert addig — mint mondá — gyengélkedett. Gosz nyelket azt állítja: Simanában szenvedett.

Különböző üdvözlő a jelentevőket és a tárgyorozat előtt bemutatja Sima Ferenc és társai irásos indítványát, melyet gyengélkedés alatt nyújtottak át neki, Szenteknek önálló törvényhatóság alakulása tárgyában.

Az indítvány a másnap, folytatólagos közgyűlés napirendjére tüzetik ki.

Kálmán Mihály az iskolai büntetéspénzek ügyben interpellál, mire a polgármester megnyugtató választ ad, mely tudomásul vétetik.

Következik a napirend.

A legülbb adott fizetek visorának összeállítására Kiss Zsigmond elnökléte alatt 8 tagú bizottság küldetik ki, melynek feladata munkálata eredményét a f. hó második felében tartandó közgyűlés elé terjeszteni.

Következik a bérbeírt regalának a jövőben miként leendő hasznosítása?

Elvárjuk volna, hogy a tanács a próbávet alapos tanulmányra használja ki és annak elterével e javadalom olyan kezelésmódját indítványozza a közgyűlésnek, mely a közügyön sokasítsa érdeklő sikeresebb.

A tanács bölcseségeit azonban egy év után sem tellett ki több, mint egy év előtt. A legújabb mód, szerinte, most is az, hogy korcsáros kezelve az államérsi jövedelket és így minden a régi ben marad.

E kérdéssel kapcsolatban indítványozta Sima Ferenc, hogy a fogyasztási adókezelővel a jövőben is lehessen az elfogyszott italtól nézve egyeseknek egységre lépniök.

Eurán Lajos t. ügyész ezt, szépen megalkot beszédben ellenente s hosszú vita után, Kiss Zsigmond alaki kifogásai folytán ezt is a folytatólagos gyűlés napirendjére tüzték ki.

Az ezután következő különféle számadásokat tudomásul vette a közgyűlés, úgy-azint elfogadta a gazdasági szakosztály javaslatait a sérházépület eladása és a cser-hejárás földek hasznosítása tárgyában.

Csala István, a kurcai halászati jog bérleje 100 ft béreléengedést kér, az idei nagy szárazságra való tekintettel. A tanács 40 ft engedését indítványozta, de feláll *Káta* Pál János, ugyanaz, aki aztán másnap azt az egy-két ezer forintocskát olyan könnyű szerrel dobja ki a város vagyonából és elkezd pórólni. O nem szavazza meg a 40 ft béreléengedést sem, mert *akkor mi vé lesz a város jóvedelme, ha mindig méltányosok lesznek?* A közgyűlés azonban elfogadja a tanács javaslatát és *Csala*-nak eleged 40 forintot.

Vásárhely város tanácsának átiratát az ártéri terhek könnyítése érdekében leendő egyetemes eljárás tárgyában a közgyűlés csak tudomásul veszi, de az eszmét nem járja föl.

Hosszú vitára adott alkalmat *Bertók* Imre fölébkezése, kitől az italméresi engedélyt a tanács megvonta. E fölébkezés ügye *Bertók*ra kedvezően ítélt ki. A közgyűlés feloldotta a tanács határozatát.

Az első nap aztán még egy jó cselekedettel zárult: megszavazták 20 forint a szegedi-szörghelyi hónapendzsbok javára.

Második nap.

A folytatódó közgyűlést *Sarkadi* Mihály polgármester, *gyengélkedéséből felépülve*, pont 9 órákor nyitotta meg s mindjárt a napirendre is tért, felolvastatván a miniszteri rendeletet a fogyasztási adó jóvedelméből elajándékozott 2137 ft és az elszámolatlan bírságpenzek ügyében, majd meg az ezt kísérő alispáni utasítást is. Felzótítja végül a képviselőket, vitassák meg ezt az ügyet és nyilatkozzanak: a tanács gondoskodjék e amaz összegnek megtérítéséről, vagy esetleg talán másként kívánunk határozni ezen ügyben.

Az első szónok *Szedes* János volt, aki azt indítványozta, hogy — amennyiben a miniszter csak *alaki kifogásokkal* semmisítette meg a tanácsi határozatot, annálgorva a képviselőtestület maga hirdessen most 30 napi határidővel újabb közgyűlést, mely alkalommal aztán határozhat törvényes formák közt a 2137 ft hovatfordítása fölött.

Burján Lajos t. ügyész arra figyelmeztet, hogy a 2137 ft megtérítésére kitűzött 30 nap előbb jár le, mint az új közgyűlés határnapja. *(No lám, milyen gondos és körültekintő! — Szedogyerek.)*

Sima Ferenc ezt nem tartja bajnak. Fel kell hívni az alispánt, hogy a miniszteri rendeletet, a kitűzött 30 napon belül ne fogadósítsa, de hagyja mindaddig függőben, amíg a kihirdetendő közgyűlés megtartható lesz.

Ezután *Kristó Nagy* István szólalt fel. Emlékeztetett arra, hogy ő, bár nézetével egyedül maradt, már az ezen ügyben f. évi jan. 7 én tartott közgyűlésen is azt az álláspontot foglalta el, hogy a közgyűlés ezen ügynek ilyen tárgyalásába ne bocsátkozzék. Elmondta akkor, hogy a közbayon elajándékozását csak rosszalni lehet és e nézetet valjára ma is. Sajnátságosnak tartja, hogy a tanács akkor — mintegy kényszerhelyzet alatt — gyakorol a közgyűlés határozatára nyomást és akkor provokálja azt, mikor az ügy rossz utra van terelve, mikor a tanácsi és polgármesteri önkény kátyuba vitte a megoldandó kérdést. Itt egy határozott miniszteri rendelettel állunk szemben, mely nem is említi a közgyűlést, hanem csak a tanácsot és ezt utasítja, hogy az illetkeletlenül elajándékozott pénz megtérüléséről gondoskodjék, a közgyűlésnek nincs oka e rendelet megvitatásával foglalkozni és ő indítványozza is, hogy ily értelmű tárgyalásba ne bocsátkozzék.

Ismétli: a tanács és a polgármester ebben a kérdésben, de sok egyében is önkénytelen jár el, nem tiszteli eléggé a képviselőtestület jogkörét, mikor olyan ügyekben a maga feje után határoz, melyeknek elintézése a közgyűlés dolga volna s ha aztán ezen önkénykedésének ilyen követ-

kezményei vannak, mint ime most is, hát a közgyűlés elé jön mosakodni és egyes képviselők a tények valótlan esetelelével akarják képviselőtársaikát félrevezetni.

Ajánlja indítványát elfogadását, mely szerint a közgyűlés a miniszteri rendeletet egyszerűen tudomásul veszi, de fölötte semmitéle vitába sem bocsátkozik.

Sima Ferenc személyes kérdésében szólal fel, amiért *Kristó* azt mondta, hogy egyes képviselők félrevezetik társaikat.

Kristó Nagy István: Ha nem szűre a képviselő árnak, ne viselj. En nevet nem említettem, olyan képviselők pedig minden testületben voltak, vannak és lesznek is mindig.

Káta Pál János és *Udvardi* Sándor után, kik a *Szedes-Sima*-féle indítványt elfogadják, *Mátffy* Ferenc dr. szólalt fel.

Nem fogadja el sem *Szedes* János indítványát, sem pedig *Sima* Ferenc pótindítványát, mert mindenki csak abból indul ki, hogy a miniszter *alaki szempontból* semmisítette meg a tanács határozatát. Pedig a min. rendelet e része csak a bírálat, míg az érdemi részt, melyről a szónokok hallgattak, a rendelet utolsó passzusa foglalja magában, mely szerint a város kedvezőtlen anyagi helyzete szolgált leginkább a megsemmisítés okaként. De nem fogadhatna el ezen indítványokat egyébként sem, mert mindenki csak a 2137 frtről emlékezik meg, az elszámolatlan bírságpenzek pedig elkerüli. Csatlakozik *Kristó* N. István indítványához.

Burján Lajos t. ügyész erre ismét hozzászóli a maga személyi ügyéhez, hangsúlyozván, hogy az egyik involválja a másikat.

Majd *Filó* Tihamér dr. főjegyző magyarázza meg a miniszter intencióját. Szerinte a város szorult anyagi helyzetét a rendelet csak úgy melleseleg, odavetően említi, tehát az figyelembe sem veendő.

Vége aztán szavazásra került az ügy, melynél a többség *Szedes* János és *Sima* Ferenc indítványát fogadta el.

Ez ügy fölött kitéjelt vitánál is hevesebb volt azonban az ezután következett, Szentes város önálló törvényhatóságáig leendő alakulása tárgyában beadott indítvány fölött megindult valóságos közgyűlési ütközet, mely alkalommal *Kristó Nagy* István székszéssel vaddolták és megbírságolást indítványozták.

E bírságolásból persze semmi sem lett s a csata vége az lón, hogy az indítvány tanulmányozásával egy bizottságot bíztak meg.

Végül még elhatározták, hogy szabad a kiegyezés a fogyasztási adókezelével s ezzel a nevezetes 2 napos közgyűlés véget ért.

Üjdonságok.

Szentes, 1890. dec. 4.

— Személyi hí: *Zsilinszky* Mihály főispán a f. hó 1-én Szegedre, onnan pedig a fővárosba utazott, ahonnan valószínűleg ma érkezik haza.

— Baleset. Öszinte részvétellel értesülünk róla, hogy *Balogh* János vm. árvászeki elnököt a f. hó 2-án súlyos baleset érte, mely könnyen végzetessé is válhatott volna. A nevezett ugyanis, a mondott napon, délután 3 órákor hivatalából jhaladt lefelé a lépéső *Hoffer* Antal kir. közjegyző társaságában; mikor egyszerre egyik lába alácsuklott és ő maga egyedül összerokadt. Jó szerencse, hogy a járulat nem volt, különben menhetetlenül alázuban a mélységbe és összezúzta magát. A baj így is elég súlyos, mert lába bokában kifémomodott s a fájdalom sulya alatt, míg a segélyére sietők leveztették, ismétlenül elájult, úgy, hogy alig tudták magához téríteni. A kifémomodott láb természetes megdagadt, minek folytán az árvászeki elnök ágyban kénytelen maradni. Reméljük azonban, hogy balesetének súlyosabb következményei nem lesznek.

— A gazdasági egyesület titkársága által megindított mozgalom, mely egy állami mén kibérlését célozza, valószínűleg sikerre fog vezetni, a mennyiben a mult hó 30 án tartott előértekezleten jelenvolt 24 lótenyésztő gazda 40 tenyészkancait jelentett be. A társaság tagjai részéről, a mező-hercegi állambirtokra egy kirándulás van tervezve, úgy a bérmen kiválásztáya valamint néhány tenyészbika vásárlása céljából, melyek mellett a mintaszerűen kezelt birtok megtekintése, nem csekély érdeket fog kölcsönözni a kirándulásnak. Vasárnap azaz f. hó 7 én d. e. 10 órákor, melynek eredményei a megalakulás várható, s melyre a ménbérlet iránt érdeklődő lótenyésztő gazdák ezennel meghívhatók.

— Csanyik a főispánál. Csany közösgyűlés alkalmából tisztelgett *Zsilinszky* Mihály főispánál, *Cicatricis* Lajos dr. csongrádi főszolgabíró és *Papp* Odón közs. jegyző vezetése alatt a község örökvaltsága ügyében, hogy támogatást és közbenjárást kikérje. A főispán szívvelyesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a község igényeket minden értebből elő fogja segíteni.

— A szilvavag. Nem arról a közönséges szilvavagról van szó, mely véletlenül, a kapkodó gazdaszony gondatlanságából benne maradt a kompotán s a nyalkodó gyermek nagy rémületére, egy kis gegecsiklandozás után leszáll a torkon át a gyomorba, hanem arról a súlyosabb és nyomatekosabb kis szilvavagról, mely a fűnyes fegyvercsőven kiropulve, nem igen kereste az útát *Kotymán* Sándor korcsmáros gyomrához, hanem rést áttött egyenesen a hasán, mely felé a fegyver szegődött. Furcsa komédia biz ez! hanem hát, a boldog ember sok minden megeselelésként, ami másoknál visszatetszést szül, kivált ha mellé még egy kis 24 órai ittasság is járul hozzá. Már pedig *Kotymán* Sándor po gár-társunk bizonyos hogy ittás volt a maga bevallása szerint, — haegyéből nem állt a — szerelemtől, ahogy még a rossz nyelvek beszélnek. Annysira szeret a felesége, hogy egy szép napon megpróbált rá féltékeny lenni. Az asszony persze, önmagából kikelve utasította vissza a gyanúsításokat s nem egy heves családi jelenet lett így felidézve. Hanem most az egyszer még azt is megkísérelte kikerülni a jó ember, annyival inkább, mert a felesége sem volt otthon. Hogy a zavartalan lehetőségetől még inkább biztosítva legyen, felment a padlásra s ott követte el azt a nyalkánságot, hogy belekötölt a foga a szilvavagba, melybe ugyan beletört a agya. A reggel hazakerülő feleség ott találta, vérben fötrengve a korcsmaszóban, ahová a padlásról nagy meg értötéssel lelvanszorgott. Hanem ez a szilvavag, ez még most is nyomja a gyomrát s aligha az életét is agyon nem nyomja.

— A falu átka. *Kardos* János csanyi plebános tovább nyíltterez a „*Mindszent Szegvár és Vidék*”-ben *Tasnádi* árvát alam. Azt mondja, hogy *Tasnádi*, t. i. ő maga nem áll sem most, sem a jövőben szóba az olyan emberekkel, mint *Top* János csanyai lakos, aki ő ellene a „*Szentes és Vidék*”-ben nyíltterezett. De nem csak azt cselekszi a plebános úr, hanem még neki áll fölébb és ő fordul panasszal a vármegye főispánjához, hogy így meg antyú; mindenké az ő megroftására tör. pedig hát az sem igaz, hogy ő a szószékről a népet fellázítani akarta volna a főszolgabíró ellen. No, erre aztán kapott *Zsilinszky* Mihály főispántól egy egészen arra alkalmas választ, mely bizonyosan kedvét szegi a jövőben minden illetékellen beavatkozástól. A főispán azt hang-sulyozta, hogy ügyében a vizsgálat úgy is mindent ki fog deríteni, de egyébként is tudomással bír arról, ami intézkedést közvetlen felekezeti hatóság, a váci püspök rendelt el ellene s ő, t. i. a főispán, tejeben meg is nyugszik a püspök úr ő méltósága ezen intézkedésében, mely a legnagyobb szigorral lép fel a főtisztelendő úr ellen. Azt

hisszük, ezt az intézkedést a plebános úr megszívleli a jövőben és megszűnik községének átka lenni.

— **Elutasított kegyelmi kérvény.** Sarzádi Nagy Mihály volt városi eszenbirtos, aki jó magaviseletéről feltételezsen, büntetés átjének letétele előtt szabad lábra helyeztetés, kegyelmi kérvénnyel fordult az igazságügyminiszterhez, hogy tekintettel arra, miszerint ismét közpályára öbajti lépni, engedjék meg neki büntetése hátralevő része és helyettesíték hatályon kívül a politikai jogának feltűgesszítését is kimondott bírói ítélet. Az igazságügyminiszter e kegyelmi kérvényt elutasította s az elutasító végzés a napokban érkezett le, a vármegye útján, a kérelmezőhöz.

— **Részvényeladás.** A „Csongrád megyei Hitelrészvények” több betétkönyvesekéje, részben csak a tényleges beizetés üszegéért, részben pedig teljes értékben van szerkesztő-ségiüknél eladásra vegett bejelentve. Venni szándékozik ez iránt forduljanak hozzánk. Az eladók érdekére való tekintetből készságesen vállalkozunk az eladás közvetítésére.

— **Egy k. szt. mártóni orvos Berlinben.** Mint k. szt. mártóni levelezőnk értesít, *Talá nyi Ottó* ottani orvos doktor Berlinbe utazott a *Koch* féle gyógyídot tanulmányozni és e célból egy hónapig lész távol, hogy az tán tanulmányait a tüdőkökorsók és egyéb tuberkulózisos bajban szenvedők javára itthon értékesítse.

— **A börtön virága.** A börtönök történetében sem mindennapi az a nem is közönséges eszt, amelyikosi híján, hogy a város börtönét, ahol Dobray Magdolna, ismert tolvajné egy újabb büntetést 2 nap óta le volt tartóztatva, színhelyére nem tette, az Andráskó rémszélére, valami addig nálunk hallatlan események, hogy a börtönben lasson napvilágot (?) egy tolvajné érdemes hajléasa Csak a gyors intézkedésnek sikerült ezt a szegényt a városi börtönről elhárítani, ahonnan Dobray Magdolnát a kórházba szállítva, most éber szemek őzik a csemetének világrajütését. Különbben a dolognak érdemi része, annak előzménye, mely Dobray Magdolnát ilyen visszás, a kis csemetét meg, a börtönvirágát csaknem kénytelen helyzetbe sodorta. A börtön Magdolna alig hogy kiszenvelte az apróbb lopásairól büntetését, már ismét kísérletet tett a f. hó 1-én István Jánosnál szegény tanács asszonytól, ahonnan — egy gyermekéjnyon kívül más nem lévén odahaza. — elemelte a szegény asszonynak megtakarított pénzcsékjét, mintegy 85 frtot. Ezen azonban róval rajta vesztett, mert nagyon is jellemzően letudta írni a kis leány az enyveskét vendéget, akit a eszenbirtos nyomában a jelentéstétel után maga elé citáltatott. A jöfelle véz az csak nem tagadja meg magát. Makacsul állította ártatlanságát, másra igyekvően büntös cselekedetének súlyos következményeit hárítani, belvonva egy egészen ártatlan egyént, akire végre is bebizonyult, hogy azon délelőton — idehaza volt. Mit volt mit tenni tovább nem tagadhatott, hát beismerete a lopást s a megéjtett házmótosz után előkerült 50 s néhány forint, hanem a többire nézve nem akart nyílt és őszinte lenni (?) Megint hátrésszéssel vádolta azt a másik nőt, hogy végre is csaknem elhitte a jöszimátú rendőség. Dehát ez sem volt igaz. Szóval annyi furlanggal akarta felre vezetni a rendőséget, hogy biz időbe került az igazságnak a kiderítése, melyet nálunk kikaparás végett a tyúkokra nem igen lehet bízni s így történt meg, azaz hogy csaknem megéjtött a börtönben a katasztrófa, mely egy tolvaj csemetének világra jöttét örökítette volna meg a börtönök történetében. Hanem a pénz, az csak megkerült. Az utolsó 11 frtot Magdolna szeretőjénél találták meg, aki Lakatos, Jákób, Zsiros István nevre egyaránt hallgat. Többet már nem találtak a neki adott husz forintból, mert 9 frtot vett magának egy teli kabátot meg — lágycipőt.

— **Halalozás** Mily részvételt vetők a f. hó 1-én a hirt *Dósa* Lajosné, szül. *Kása* János — életének 81. és boldog házasságának 60. évében történt gyászos elhunytáról. A boldogúnak hűtí temetési tegnap, nagy számú ismerőseink, barátainak és rokonainak őszinte részvétele mellett tétettek nyugalomra Nyuzodjék bökében!

* **Wellisch Vilmos** divatárkereskedőnek lapunk mai számában foglal, karácsonyi bazár hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Als preiswerthes, praktisches Weihnachts-geschenk empfehle ich: **Rohseidene Bastroben** (ganz Seide) fl. 10.50 p. Robe, sowie fl. 14.25, 17.50, 21.25, 26.25, bis 29.60 nachderfert. Es ist nothwendig, vorher Master kommen zu lassen; ich tausche nach dem Fest um, was nicht convenirt.

Muster von schwarzen, farbigen und weissen Seidenstoffen umgehend. Seidenfabrik-Dépot: **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Briefe kosten 10 Kr. Porto. (9)

A karácsonyi és farsangi idény amily örömet okoz hátálnak, öregnek, szegénynek és gazdagnak egyaránt, sok emberre nézve ép oly sok fejűréssel is jár. Ertjük az ajándékokat és az ünnepek készítését. A karácsonyest kellemet egy gazdagon díszített karácsonyfa s a farsangi táncvigalmak díszét egy szépen dekorált táncterem igen emeli. Miután most épen karácsony és farsang előtt állunk, jókor érkezik levelezőnk egy ilvonatkozó tudósítása, melyben egy előkelő bécsi, karácsonyfa és díszítő cikkekben legnagyobb és legversenyképesebb cégre figyelmeztet. Ez a „Bisenius” cég (Stiegerstrasse 11) melynek árjegyzéke a körülbelül 3000, a legkülönbözőbb szakbavagó cikkek leírását tartalmazza. Ezek közt vannak igen szép és olcsó ujdonságok karácsonyfa-díszekben: csillogó üstökösök és napok, gyönyörű ragyogó lapdák ugynevezett „krizkündi-haj”-ból, üvegdíszek, ezüstözött nagy függők, brüllanspor, elégzetlen hó és hóvatta, mely a karácsonyfa meggyilladását meggátolja, legújabb transparent lámpácskák, lebegő anyalák, öregapó karácsonyfaival, jeggyűrűk, csillagok és egyéb díszek. Tánctermek díszítését illetőleg a cég elegancia és izlés dolgában első helyen áll. Tárnyai közül kiválnak: szagtalan egy és többszínű meglegelő lángok cofilon figurák mevilágítására, gyönyörű corillon-jelvények és esokrok óriási választékban, hősés a bálteremben legújabb meglegelő; hóval töltött fánkok kiosztásra, hatatos díszítő cikkek tánctermek számára, komikus és álarcos alakok, szövetjelmezek, átlók durranó bombonok, melyek komikus sapkákat, sőt egész papírlőzeteket tartalmaznak stb. Ezen kívül készletben vannak az összes államok, magyar megyék és városok címerei és zászlói. Köcsön is ad a cég díszítéseket s elfogad tánctermek díszítését. Legjobb akár karácsonyfa, akár bálidíszek iránt levelben fordulni nevezett céghöz, mely szivesen szolgát bővebb felvilágosítással és gazdag tartalmú árjegyzékkel bárkinek díjta lantú megküldi.

KÖZGAZDASÁG.

A hadsereg felszerelése. Az országos iparegyesület a honvédség felszerelése ügyében körlevelet intézett a vidéki ipartestületekhez és társulatokhoz, hangsúlyozva, hogy ama ipartestületeknek, melyek már eddig is az ily vállalkozások iránt az egyesületük által tett kezdeményezésben részt vettek, ugyszintén a hazai bõripar egyes képviselőinek ezennel alkalmt nyujt, hogy a f. évi december hó 4 én esütőrkön, délután három órák orsz. iparegyesület helyiségében (Uj utca 4. sz.) tartandó értekezleten a vállalkozás módozatait megvitassák és a résztvenni szándékozók kötelező nyilatkozata alapján a további lépésekre nézve végleges megálapodásra jöhessenek. E végből szükséges, hogy az értekezleten képviselője által kötelező nyilatkozatot tegyen a következőkre nézve: 1. szándékozik e a szóban levő vállalat céljából alakítandó szövetkezetben, vagy alkalmi társaságban részt venni? ha igen. 2. mizle cikkekre és mely maximális mennyiség erejéig? 3. miután a bnaupénz 300 ezer frtot tesz — 300 ezer frt évi maximális szállítást mellet kötelezi e magát az ehhez való arányos hozzájárulására? Szükséges e szerint, hogy eme nyilatkozatok tételére mint a további eljárásra, képviselőjét jogervényesen meghatalmazza.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc. Társzerkesztő: Bátfalvi Lajos.

Eladó és bérbé kiadó ház.

III. tízed 172 számú házam (most pénzügyőri laktanya) 5 padolt szoba, 2 konyha, 2 kamra, lugas, szállós kerttel, szabad kézből eladó.

A **Farkas Benedek** féle házban 3 utcai padolt szoba, zárt folyosóval és konyhával, udvarban pince, kamra, kocsi-szín és nagy istálló, együtt, vagy külön azonnal kiadó, értekezhetni:

Antal Józseffel, a fűrdő-háznál.

6-4

ÉRTESÍTÉS.

Az idényre nagys. *Stummer Sándor* alispán úr házában (III. t. 139. sz.) alkalmi tárgyakkal dúsan felszerelt

B A Z Á R T

rendeztem be, fősulyt fektetve arra, hogy játékokon kívül használható tárgyak is legyenek bőven raktáramon.

Árak: 7—13—25—50—75 krajcár és 1 forint,

mely árak a tárgyakhoz mérten szolidan vannak szabva olyannyira, hogy rendes körülmények között ezt ily árban nem lehetne adni és csak egyes tárgyakból tömeges bevásárlásom és előnyös összeköttetésem juttattak azon helyzetbe, hogy ezt tehetem.

Értesítesemmel egyidejűleg van szerencsém a n. é. közönséget bázáramnak előre való megtekintésére felhívni, hogy annak idején a bevásárlásnál tudja magát alkalmazni.

Ez alkalommal bátor vagyok a n. é. közönség b. figyelmét arra is felhívni, hogy üzletembe naponta újabb és újabb dísz tárgyak érkeznek és hogy minden alkalmt felhasználók arra, hogy a n. é. közönséget, úgy a hazai, mint a külföldi gyártmányú dísz tárgyakból, dúsz választékban és lehető olcsó árakban részesítessem.

Tisztelettel:

WELLISCH VILMOS.